

การบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

A guideline for unifying the collaboration for prevention of drug-related problems in the area of Mueang District, Kamphaeng Phet Province

Received: November 4, 2020 Revised: December 29, 2020 Accepted: December 29, 2020

รับเข้า : 4 พ.ย. 63 แก้ไข : 29 ธ.ค. 63 ตอรับ : 29 ธ.ค. 63

*ชาลิสา ศิริธรรมเกต¹

*Chalisa Siritrammaket¹

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาค ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ระดับหัวหน้างาน หรือกลุ่มงาน ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ รวม 117 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการความ ร่วมมือในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และการจำแนกประเภทข้อมูล แล้วสรุปผลการวิจัยในรูปแบบบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า

แนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขตอำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลไม่สามารถแก้ไข ปัญหาในพื้นที่ ได้จริงในระยะยาว ดังเห็นได้จากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคงเดิมและเปลี่ยนรูปแบบการส่งและ การจำหน่ายทำให้สืบสวนยากขึ้น แนวทางการบูรณาการความร่วมมือการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ต้องอาศัย ความร่วมมือจากกลุ่มคนในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ขับเคลื่อนกิจกรรม ผู้สนับสนุน/เครือข่ายในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ส่วนการดำเนินงานตามแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการ ป้องกันปัญหา ยาเสพติด พบว่า ยังขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน มีการต่อต้านจากชุมชน การ ขาดจิตสำนึกสาธารณะของชุมชน และการขาดความร่วมมือจากตัวผู้เสพและครอบครัวของผู้เสพ

คำสำคัญ: การบูรณาการ, การร่วมมือ, ปัญหา ยาเสพติด

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

¹Assistant Professor, Public Administration, Faculty of Humanities and Social sciences, Kamphaeng Phet Rajabhat University

*Corresponding author E-mail: C.Siritrammaket@outlook.com

Abstract

This research project aimed to study the guideline for unifying the collaboration for prevention of drug-related problems in the area of Mueang District, Kamphaeng Phet Province, between related authorities, the government sector, organizations, and the public sector in the local area. The samples of this research project were those who were involved with the drug prevention program, namely, 117 supervisors and department chiefs of related authorities, the government sector, organizations, and the public sector. The instruments used were an in-depth interview, regarding the guideline for unifying the collaboration for drug prevention in the area of Mueang District, Kamphaeng Phet Province. The author analyzed the data by conducting the word-by-word transcription of the interview and the typological analysis; and summarized the result in the form of descriptive analysis.

The result reveals that

The studying of a guideline for unifying the collaboration for prevention of drug-related problems in the area of Mueang District, Kamphaeng Phet Province reveals that the guideline that is being used currently, which was designed as per the government's policy, is incapable of solving the drug-related problems in the long term. The evidence of such a failure is the prevalence of drugs in the area and the change in the methods used for delivering and marketing that make the investigation more difficult. The guideline for unifying the collaboration for drug prevention will require the collaboration of the local people, namely, the activists, the supporters, and the networks of drug prevention in the area, as well as the targeted groups. In terms of the operation under the guideline for unifying the collaboration for drug prevention, the author found that the drug prevention operate faces many problems, including the lack of budget required for the operation, the opposition from the community, the lack of the public mind among members of the community, and the lack of collaboration from drug users and their families.

Keywords: unifying, collaboration, drug-related problems

บทนำ

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่ “เป็นภัยคุกคาม กัดกร่อน บ่อนทำลาย” ประเทศไทยส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมส่วนรวมในมิติต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552) ยาเสพติดโดยถือเป็นภัยที่ร้ายแรงที่ทำลายความมั่นคงของ สังคมทุก

ภาคส่วนทั้งระดับโลก ระดับรัฐ ระดับชุมชน ครอบครัวหรือปัจเจกบุคคล และยังเกี่ยวพันกับทุกปัญหาของสังคมอีก ด้วย ปัญหายาเสพติดยังได้ส่งผลให้สังคมสูญเสียบุคลากรอันมีค่าจำนวนมาก รวมถึงสูญเสียทรัพยากรที่ต้องใช้ในกระบวนการฟื้นฟูสังคมซึ่งเป็นภาระที่รัฐต้องดูแล และต้องมีบทบาทในการจัดการกับภัยอันตรายที่เกิดขึ้นนี้อย่างเด็ดขาด ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่สำคัญ โดยกำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดมขอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลือ อย่างเป็นระบบดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุม และสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วย การรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2554)

จากการที่ปัญหาเสพติดได้ทวีความรุนแรงจนกลายเป็นภัยคุกคามสังคมไทย ทำให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความจำเป็น เร่งด่วนและจริงจัง โดยเฉพาะรัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะแก้ปัญหาเสพติดโดยใช้หลัก ยุทธศาสตร์ 5 รั่ว ป้องกัน ซึ่งได้แก่ (1) รั่วชายแดน เสริมสร้างความเข้มแข็งป้องกันการลักลอบนำเข้ายาเสพติด (2) รั่วชุมชน บูรณาการประชาชนทุกภาคส่วน สร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (3) รั่วสังคม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนสร้างจิตระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ขจัดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นเงื่อนไขทางลบทุกทาง (4) รั่วโรงเรียน มุ่งสร้างเด็ก และเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และ (5) รั่วครอบครัว สร้างความเข้มแข็ง ส่งเสริมให้กับสถาบันครอบครัว มีภูมิคุ้มกันยาเสพติดมากขึ้น เป็นหน่วยพื้นฐานของสังคมที่ดี (ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดกำแพงเพชร , 2555)

การดำเนินแก้ไขปัญหายาเสพติดดังที่ได้กล่าวมานั้น จำเป็นต้องใช้แนวทางการบริหารงานและการบูรณาการที่หลากหลายทั้งยุทธวิธี วิธีการทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อช่วยแก้ไขและป้องกันปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ วิธีการที่ได้กล่าวถึงนั้นจำเป็นต้อง สามารถดำเนินการได้อย่างน่าเชื่อถือ รวมถึงต้องสร้างการมีส่วนร่วมทั้งจากหน่วยงานที่ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด และจากภาคประชาชนสำหรับในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ถือเป็นเขตพื้นที่ที่ประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยมีสาเหตุมาจากการเป็นพื้นที่ที่มีเส้นทางหลักผ่านเชื่อมโยงไปยังจังหวัดต่าง ๆ รวมถึงมีเส้นทางลัด เพื่อไปสู่พื้นที่อื่น ๆ โดยรอบ จึงทำให้กลุ่มนักค้ายาเสพติดใช้เป็นพื้นที่พักยาเสพติดลำเลียงยาเสพติดมาจากพื้นที่ชายแดน และแพร่กระจายยาเสพติดได้โดยง่าย ซึ่งผลกระทบดังกล่าวได้ส่งผลให้ส่วนราชการต่าง ๆ เช่น เทศบาลเมืองกำแพงเพชร สถานีตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร และที่ว่าการอำเภอเมืองกำแพงเพชร โรงเรียน สาธารณสุขอำเภอ ได้จัดสรรงบประมาณ และร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการปราบปรามและการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่มักเป็นแนวทางที่มาจากหน่วยงาน ภาครัฐเพียงอย่างเดียว จึงทำให้กรอบการมองมิติของปัญหา และวิธีการเข้าไปจัดการกับปัญหาจึงมีข้อจำกัดเมื่อต้องดำเนินการในพื้นที่ และในบางครั้งการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดก็ขาดความต่อเนื่องไม่เป็นระบบ

ดังนั้น การแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อช่วยให้การบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขต พื้นที่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะแนวทางที่กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายภาคประชาชน ให้ความร่วมมือในการกำหนด และขับเคลื่อนกิจกรรมในพื้นที่ของตนเองอย่างเข้มแข็ง ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ สามารถร่วมกันกำหนดแนว ทางการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ในเชิงบูรณาการได้ อย่างเหมาะสม และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็น รูปธรรม ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนในพื้นที่ได้ในระดับสูง และมีประสิทธิภาพใน อนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขต อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ระดับหัวหน้างานหรือกลุ่มงาน ระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ กลุ่มองค์กร และ เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วย (1) ผู้นำชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 28 คน (2) เจ้าหน้าที่ตำรวจ จำนวน 33 คน และอาสาสมัครตำรวจบ้านจากสถานีตำรวจภูธร จังหวัด กำแพงเพชร จำนวน 45 คน และ (3) ผู้บริหารเทศบาลเมืองกำแพงเพชร จำนวน 11 คน รวม 117 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตอำเภอเมือง จังหวัด กำแพงเพชร

2. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านประชากร คือ หน่วยงานภาครัฐ (เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้บริหารของเทศบาล เมืองกำแพงเพชร) กลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ (ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน)

2.2 ขอบเขตของเนื้อหา ประกอบด้วยเรื่อง สถานการณ์ปัญหายาเสพติด แนวทางการแก้ไขและ ป้องกัน ปัญหายาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐ แนวคิดที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เทคนิคการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ และกิจกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดใน พื้นที่

2.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ เขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

2.4 ขอบเขตด้านวิธีการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยจากเอกสารทางวิชาการ การประชุมกลุ่มย่อย การ สัมภาษณ์เชิงลึกรายบุคคล (In-depth Interview)

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษารวม 1 ปี (ตุลาคม 2560 ถึง กันยายน 2561)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ข้อคำถาม มีทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบไปด้วยสถานการณ์ปัญหาเสพติด แนวทางการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐ แนวคิดที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ เทคนิคการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ และกิจกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ด้วยวิธีการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดกำแพงเพชร 2) หัวหน้ากลุ่มงานป้องกันยาเสพติด สถานีตำรวจภูธร จังหวัดกำแพงเพชร 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผล

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการศึกษาข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

5.1 ทำหนังสือขออนุญาตทำการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรส่งถึง ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชร ผู้อำนวยการสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

5.2 ดำเนินการการประชุมกลุ่มย่อย ระดับหัวหน้ากลุ่มงาน ผู้บริหารเทศบาลเมืองกำแพงเพชรผู้นำชุมชน จำนวน 40 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยเชิญเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน รวมทั้งสิ้นจำนวน 117 คน โดยดำเนินการระหว่างในวันที่ 17-18 เมษายน 2560 เวลา 08.30 น. – 15.30 น. ณ ห้องประชุมชั้น 4 ณ ห้องประชุมชากังราว ที่ว่าการอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

5.3 ผู้วิจัยนัดหมายเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์จาก ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และอาสาสมัครตำรวจบ้าน และผู้บริหารของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร รวมทั้งสิ้นจำนวน 117 คน โดยดำเนินการระหว่างวันที่ 1-30 มิถุนายน 2560 เวลา 08.30 น. – 16.30 น. ณ ศาลาประชาคมหมู่ 2 บ้านเกาะแขก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

5.4 หลังจากเก็บข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

6.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น

6.3 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นมาทำการวิเคราะห์

6.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันของข้อมูล ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

6.5 นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัยการดำเนินการแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสถานการณ์ปัญหายาเสพติด โดยการประชุมกลุ่มย่อยจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้บริหารของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน ผลการศึกษาสรุป ได้ดังนี้

1.1 สถานการณ์ปัญหายาเสพติด พบว่าในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่มีการแพร่ระบาด อย่างรุนแรง และมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปีก่อนๆ ดังเห็นได้จากการจับกลุ่มมั่วสุมของเด็กวัยรุ่นที่มีเพิ่มมากขึ้นตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ จำนวนผู้ใช้สารเสพติดและผู้ค้ายาเสพติดที่เข้ามาใช้ชุมชนเป็นแหล่งมั่วสุมมีเพิ่มขึ้น โดยมีสาเหตุมาจาก (1) อำเภออื่นๆ และพื้นที่ใกล้เคียง เป็นพื้นที่ทางผ่าน ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีเส้นทางที่สามารถเข้าออกผ่านมาผ่านไปได้หลายเส้นทาง (2) ผู้เสพและผู้ค้ายาเสพติดถูกผลักดันมาจากพื้นที่อื่น และยังมีปัจจัยเสี่ยงอื่น ๆ ในพื้นที่ เช่น สถานบันเทิง บริเวณลำสาวยตา แหล่งมั่วสุมตามบ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ คอนโดมิเนียม สวนสาธารณะข้างริมน้ำปิง กลุ่มแก๊งมอเตอร์ไซด์ชิง

1.2 แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐ โดยอำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้ดำเนินการตาม นโยบายของรัฐบาล และกิจกรรมที่ปฏิบัติได้ผลดีในทางปฏิบัติ แต่ขณะเดียวกันพบว่าบางโครงการได้ส่งผลกระทบเชิงลบ และทำให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้ยากลำบากมากขึ้น เพราะเกิดความไม่ไว้วางใจของประชาชนในพื้นที่ สรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้จริงในระยะยาว ดังเห็นได้จากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคงเดิม และเปลี่ยนรูปแบบการส่งและการจำหน่ายให้สับสนยากขึ้น

1.3 แนวคิดในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ พบว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดมีเงื่อนไขที่ซับซ้อน และมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลากหลายประการ รวมถึงไม่มีวิธีการสำเร็จรูปที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในพื้นที่ แนวทางที่เหมาะสมจึงควรพิจารณาจาก (1) มีการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเชิงลึก โดยการศึกษาข้อมูลบริบทพื้นที่ และทำความเข้าใจกับคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง (2) เน้นใช้วิธีการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในระยะยาว ด้วยการเริ่มที่ต้นเหตุของปัญหาเพื่อหยุดการส่งผลกระทบเชิงลบต่อชุมชน ครอบครัว และบุคคลในระยะยาว (3) สร้างการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยแสวงหาแนวร่วมจากทุกฝ่ายในพื้นที่ และควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (4) มีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดการตื่นตัว และสร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันไม่ให้คนในครอบครัวเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ

ยาเสพติด (5) เติบโตสร้างความไว้วางใจของชุมชนให้เกิดขึ้น โดยการสนับสนุนความช่วยเหลือในสิ่งที่ชุมชนต้องการ ด้วยการให้ความรู้ การสร้างกิจกรรมเพื่อให้ครอบครัวได้มีกิจกรรมร่วมกัน รวมไปถึงการให้โอกาสแก่ผู้ที่หลงผิดได้กลับตัวกลับใจก่อนที่จะกระทำผิดมากกว่านี้ (6) ต้องสร้างและพัฒนาทีมงานคนรุ่นใหม่ สร้างเครือข่ายให้มีอุดมการณ์ร่วมกัน

1.4 เทคนิคการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ให้ประสบความสำเร็จสรุปได้ดังนี้ (1) ทำให้เกิดความตระหนักในโทษและพิษภัยของยาเสพติด มุ่งมั่นมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา โดยการประชุมประชาคม การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างเสริมความเข้าใจและปรับทัศนคติ (2) เป็นกิจกรรมเชิงรุกในพื้นที่ เพื่อเน้นการป้องปรามมากกว่าการปราบปราม (3) ต้องสร้างเครือข่ายขยายแนวร่วมในการดำเนินงาน (4) มีการประสานงานกับพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง (5) พัฒนากิจกรรมและดำเนินกิจกรรมกับทีมงานอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.5 ผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้ (1) ชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ให้การตอบรับเป็นอย่างดี โดยเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ในหลายด้าน (2) การดำเนินงานที่ผ่านมาได้ช่วยขยายองค์ความรู้ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีความเหมาะสมมากกว่าเดิม จึงทำให้มีเครือข่ายเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เทศบาลเมืองกำแพงเพชร วิทยาลัยเทคนิควิทยา และอาสาสมัครตำรวจบ้าน (3) กิจกรรมดังกล่าวทำให้ผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในชุมชนน้อยลง และผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดรายใหม่ไม่กล้าเข้ามาในพื้นที่ตราบโดที่ชุมชนยังคงเข้มแข็ง (4) การดำเนินกิจกรรม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ทีมงานมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ

1.6 ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมสรุปได้ดังนี้ (1) การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน (2) การต่อต้านจากชุมชน (3) การขาดจิตสำนึกสาธารณะของชุมชน (4) การขาดความร่วมมือจากตัวผู้เสพยาและครอบครัว

2. แนวทางการบูรณาการความร่วมมือการป้องกันปัญหาเสพติด มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

2.1 ผู้ขับเคลื่อนกิจกรรม ประกอบด้วย (1) เจ้าหน้าที่ตำรวจ และ (2) อาสาสมัครตำรวจบ้าน โดย องค์ประกอบสำคัญในการดำเนินกิจกรรมคือ (1) พัฒนาสมาชิกในทีมให้มีทัศนคติที่ดี และมีอุดมการณ์ที่ชัดเจนสอดคล้องกันในการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด รวมถึงต้องได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการทำงานอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (2) มีการประชุมหารือถึงวิธีการที่เหมาะสมในการทำงานในแต่ละพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการดำเนินภารกิจร่วมกัน รวมถึงควรมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมให้ครอบคลุม ทั่วถึงทุกพื้นที่ นอกจากนี้ วิธีการดำเนินการจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของบริบทในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานให้มากที่สุด

2.2 ผู้สนับสนุน/เครือข่ายในการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ โดยผู้ขับเคลื่อนกิจกรรม ควรมีการแสวงหาแนวร่วมอย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายศักยภาพในการดำเนินงานให้สูงขึ้น ซึ่งการเลือกหน่วยงานเครือข่ายที่เข้ามาสนับสนุนการดำเนินงานนั้น จำเป็นต้องมีการพิจารณาอย่างน้อย 3 ประเด็นคือ (1) ศักยภาพในการสนับสนุนโดยเฉพาะในเรื่องที่ผู้ขับเคลื่อนกิจกรรมต้องการ และ (2) เป้าหมายของหน่วยงานเครือข่าย

ควรมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของกิจกรรมที่กำลังดำเนินการ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของกิจกรรมในอนาคต (3) มีผู้ประสานงานที่ชัดเจน ที่สามารถติดต่อและสื่อสารได้ตลอดเวลา

2.3 กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ประกอบด้วย (1) ผู้นำชุมชน (2) ครอบครัว/กลุ่มเป้าหมาย และ (3) ผู้سهพ/ผู้ค้า ในพื้นที่ โดยองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินกิจกรรมคือ (1) พัฒนาสัมพันธภาพส่วนตัวที่ดีกับผู้นำชุมชนเพื่อช่วยให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (2) ต้องมีการประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงาน และผลเชิงบวกที่จะสร้างประโยชน์ต่อชุมชนให้ชาวบ้านทราบก่อนเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับจากชุมชน (3) สร้างการมีส่วนร่วมจากชาวบ้านให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยอาจต้องใช้หลายวิธีการเข้ามาผสมผสานกันเพื่อช่วยกระตุ้นให้ชาวบ้านเกิดความตื่นตัวและเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติด รวมถึงเกิดทัศนคติที่ดีต่อตำรวจ และอาสาสมัครตำรวจบ้านที่ดำเนินกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้ชาวบ้านเกิดความศรัทธาในความเสียสละ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม (4) ผลการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง รวมถึงทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้า มาดูแลพื้นที่อย่างจริงจัง ซึ่งทำให้ผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในชุมชนไม่สามารถอยู่ในพื้นที่ได้อีกต่อไป และผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดรายใหม่ไม่กล้าเข้ามาในพื้นที่ที่ทราบได้ที่ชุมชนยังคงเข้มแข็ง

3. ผลการดำเนินงานตามแนวทางการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้วยการศึกษาร่วมแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล จากผู้นำชุมชน และตัวแทนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ และ อาสาสมัครตำรวจบ้าน และผู้บริหารของเทศบาลเมืองกำแพงเพชร ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

3.1 ผลการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้ (1) ชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ให้การตอบรับเป็นอย่างดี โดยเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์หลายด้าน (2) การดำเนินงานที่ผ่านมาได้ช่วยขยายองค์ความรู้ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีความเหมาะสมมากกว่าเดิม จึงทำให้มีเครือข่ายเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เทศบาลเมืองกำแพงเพชร ทิพย์เคเบิลทีวี ตำรวจ และอาสาสมัครตำรวจบ้าน (3) กิจกรรมดังกล่าวทำให้ผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดในชุมชนน้อยลง และผู้เสพ/ผู้ค้ายาเสพติดรายใหม่ไม่กล้าเข้ามาในพื้นที่ที่ทราบได้ที่ชุมชนยังคงเข้มแข็ง (4) การดำเนินกิจกรรม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ทีมงานมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านต่าง ๆ

3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินกิจกรรมสรุปได้ดังนี้ (1) การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน (2) การต่อต้านจากชุมชน (3) การขาดจิตสำนึกสาธารณะของชุมชน (4) การขาดความร่วมมือจากตัวผู้เสพยาและครอบครัว

การอภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษพบว่า การมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ (1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีมงาน โดยมีการประชุมร่วมกันระหว่างทีมงานกำหนดและแบ่งภารกิจหน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ซึ่งช่วยให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและมีความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับพิชาย รัตนดิกล ญ เกื้อ

(2552) ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2553) ที่เห็นว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรที่สูงขึ้น และ (2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากกิจกรรม และเมื่อประชาชนเกิดความเข้าใจก็จะเห็นดีเห็นงาม และร่วมผลักดันกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่สถาบันพระปกเกล้า (2552) พิศพงศ์ ราพิงจิตต์ (2555) และจรัส สุวรรณมาลา (2548) ที่เห็นว่า การมีส่วนร่วม เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาของชุมชน

2. การบูรณาการในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่จะอาศัยการใช้ความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ดำเนินกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้แก่ ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ทิพย์เคเบิลทีวี ท้องถิ่น และมหาวิทยาลัย เพื่อจูงใจและโน้มน้าวให้หน่วยงานที่กล่าวถึงได้ใช้จุดแข็งของตนมาร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และเทศบาลเมืองกำแพงเพชรให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม ทิพย์เคเบิลทีวี สนับสนุนการเผยแพร่กิจกรรมออกสู่สาธารณชน ซึ่งลักษณะการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับที่อาภาศิริ สุวรรณานนท์ และคณะ (2552) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555) ได้กล่าวว่าการดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควรมีลักษณะเป็นองค์รวมแบบบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินการมีการปฏิบัติเชื่อมต่อกันอย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง และยั่งยืน

3. เครือข่ายในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ดำเนินกิจกรรมได้สร้างและขยาย เครือข่ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ในเชิงรุก โดยเฉพาะการแสวงหาเครือข่ายที่มีอุดมการณ์ใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะเยาวชนที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนในชุมชนของตนเอง และมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมในแต่ละด้าน ซึ่งสอดคล้องกับสมชาย สุเทศ (2555) ได้กล่าวว่า การเชื่อมโยง เครือข่ายทางสังคมได้ช่วยให้สมาชิกของเครือข่ายมีความสมัครใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างมีเป้าหมายและมีอุดมการณ์ร่วมกัน ซึ่งภายในเครือข่ายจะมีการสื่อสารเพื่อการเชื่อมโยงกิจกรรมและสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน อันจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและทรัพยากร รวมถึงความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย

4. การดำเนินงานโดยใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายในการป้องกันปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินกิจกรรมในแต่ละพื้นที่ได้นั้นต้องไม่มีสูตรสำเร็จตายตัว แต่จะต้องคิดในเชิงกลยุทธ์เพื่อปรับเปลี่ยนแก้ไขและแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา ดังเห็นได้จากการแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาลที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ในพื้นที่ได้จริงในระยะยาว และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคงมากเหมือนเดิม ซึ่งสอดคล้องกับที่สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2549) ได้ให้ความเห็นว่า กลยุทธ์ในการดำเนินงานจึงเป็นแผนต่าง ๆ ขององค์กรที่จัดทำขึ้นจะต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และช่วยให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. การทำงานเป็นทีมในการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมคือแนวทางที่มีความเหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่ ทั้งนี้ ต้องมีการพัฒนาศักยภาพของทีมงานอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากิจกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับอุทัย ยานสกุล (2545) Robbins (อ้างถึงในสุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2544) และสุริย์ บุญญานุพงศ์ และวิลาวัลย์ หงษ์นคร (2552) ที่เห็นว่า การทำงานเป็นทีมจะมีความเหมาะสมในสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและเป็นการสร้างศักยภาพและความพร้อมให้บุคลากรที่จะร่วมทำงานทุกคนเพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความเข้าใจในการกิจและเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตรงกัน

6. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า ผลสำเร็จสุดท้ายของการดำเนินงานควรเป็นเรื่องการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยการกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความตื่นตัวและเข้าใจถึงโทษภัยของยาเสพติดจึงเป็นเรื่องที่ช่วยสร้างภูมิคุ้มกันในการแก้ไขปัญหาเสพติดได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงาน “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” (กรมการพัฒนาชุมชน, 2555) ที่ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกองทุนไว้ว่า การดำเนินงานของกองทุน ฯ จะช่วยให้ชุมชนรู้จักพึ่งพาตนเอง เห็นพลังของตนเอง เพื่อเสริมสร้างกระบวนการ ในหมู่บ้าน ชุมชน ด้านความคิด ความรู้ การแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มและความตื่นตัว เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหายาของหมู่บ้าน ชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติด เพื่อให้หมู่บ้าน ชุมชน ใช้กระบวนการดังกล่าวให้บรรลุถึงความเข้มแข็งได้อย่างแท้จริง

7. แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐ สรุปได้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดตาม นโยบายของรัฐบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหายาในพื้นที่ได้จริงในระยะยาว ดังจะเห็นได้จากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคงมากเหมือนเดิม ซึ่งสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพฑูรย์ แสงพุ่ม (2548) ที่ได้ศึกษาถึงสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เยาวชนเข้าไปใช้ยาเสพติด และวิธีการ/รูปแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน พบว่า การดำเนินงานหรือกิจกรรมของประเทศไทยที่ผ่านมา มีลักษณะเป็นการทำงานแบบ “นโยบายปุพพรม” กล่าวคือ มีกิจกรรมเพียงอย่างเดียวแต่ใช้การดำเนินงานครอบคลุมไปทั่วทั้งประเทศ โดยปราศจากการศึกษาองค์ประกอบและความเหมาะสมของกิจกรรม และมุ่งหวังผลการรายงานในเชิงตัวเลข โดยมิได้สนใจถึงผลสำเร็จในเชิงคุณภาพที่แท้จริง จึงทำให้การแก้ไขปัญหายาในเชิงพื้นที่ไม่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การขับเคลื่อนกิจกรรม ควรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับเครือข่ายและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับนโยบาย และในระดับพื้นที่ เพื่อสร้างแนวร่วมในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมร่วมกันในอนาคต

1.2 การขับเคลื่อนกิจกรรม ควรสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้นำชุมชน รวมถึงสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปปฏิบัติ

การดำเนินกิจกรรมต้องมีการประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงาน และผลเชิงบวกที่จะเกิดต่อชุมชนให้ชาวบ้านทราบก่อนเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับจากชุมชน และควรมีการสร้างสัมพันธ์ภาพส่วนตัวที่ดีกับผู้นำชุมชนเพื่อช่วยให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะการกระตุ้นให้ชาวบ้านมีจิตสำนึกสาธารณะของชุมชน

3. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

3.1 เนื่องจากเป็นงานวิจัยเริ่มต้นในประเด็นเล็ก ๆ ที่ขับเคลื่อนกิจกรรมโดยกลุ่มผู้นำ และภาคประชาชนในพื้นที่ร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ ภายในจังหวัด โดยขาดการจัดทำเป็นฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเสพติดในชุมชน แล้วทำแผนผังเครือข่ายเฝ้าระวัง เพื่อช่วยให้การกำหนดแนวทางในการดำเนินงานในครั้งต่อไปกับกิจกรรมอื่น ๆ ในพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงมากขึ้น

3.2 ควรมีการศึกษาในมิติของมหาวิทยาลัย และโรงเรียนในพื้นที่ เพื่อนำมาเชื่อมโยงและบูรณาการกิจกรรมการป้องกัน ปัญหาให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. (2555). แนวทางการดำเนินงาน “กองทุนแม่ของแผ่นดิน”. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กองแผนงาน กรมการพัฒนาชุมชน.
- จรัส สุวรรณมาลา (2548). สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เล่มที่ 9 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชน. สถาบันวิถีนวัตกรรมท้องถิ่น คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2553). การพัฒนาคนแนวทางใหม่ : Inside Out Development Approach. เข้าถึงจาก http://www.sema.go.th/files/Content/Non_formal/0013/83.pdf.
- พิชาย รัตนดิกล ฌ ภูเก็ต. (2552). องค์การและการบริหารจัดการ. กรุงเทพมหานคร: อิงค์ ปิยอนันต์ บุ๊คส์.
- พิรพงศ์ รำพึงจิตต์. (2555). การพัฒนาองค์การภาครัฐยุคใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ไพฑูรย์ แสงพุ่ม. (2548). การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ทำให้เยาวชนไปใช้ยาเสพติด และวิธีการ/รูปแบบการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มเยาวชน. สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2552). การมีส่วนร่วมในฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า. เข้าถึงจาก <http://www.thaipoliticsgovernment.org/wiki/การมีส่วนร่วม>.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2549). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์.

- สมชาย สุเทศ. (2555). การบริหารการจัดการภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครปฐม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2552). มาตรการป้องกันยาเสพติด. เข้าถึงจาก <http://www.oncb.go.th>.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2555. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี) แถลงต่อรัฐสภาในวันอังคารที่ 23 สิงหาคม 2554 เข้าถึงได้จาก http://www.cabinet.thaigov.go.th/bb_main31.html.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2544). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. เชียงราย: สถาบันราชภัฏเชียงราย.
- สุรีย์ บุญญานพวงศ์ และวิลาวัลย์ หงษ์นคร. (2552). องค์ความรู้จากความสำเร็จในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อาภาศิริ สุวรรณานนท์ และคณะ. (2552). รายงานโครงการการประเมินผลโครงการ D.A.R.E. ของตำรวจภูธรภาค 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทัย ยานสกุล. (2545). การทำงานเป็นทีม: ศึกษาเฉพาะกรณี บริษัท เอ็กเซล โลจิสติกส์ จำกัด สาขา เนสเล่ห์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทั่วไป) มหาวิทยาลัยบูรพา.